

DREPTUL

LEGIslaTİUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

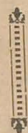
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR - ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

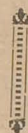
se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

Valerian Urșianu

Facultatea juridică din București, a pierdut pe profesorul Valerian Urșianu, fost multă vreme decanul său, care s'a stins din viață în vârstă de 70 de ani, după o muncă îndelungată pe terenul cultural și al vieții publice.

El și-a început activitatea sa profesorală la 1880, când s'a întors în țară dela Roma, unde și-a făcut studiile de drept.

Fire blândă și îngăduitoare, minte limpede și cumpătată, o inteligență hrănită cu studii serioase atât în domeniul juridic cât și în cel istoric, pe care și le înprospătă cu asiduitate chiar acum la bătrânețe, eră unul din profesorii cei mai iubiți și stimati. Cursul său de drept internațional pe care l-a profesat timp de 35 de ani, era unul din cele mai atrăgătoare. Venea cu o exactitate proverbială, dând elevilor săi pilda muncii și a datoriei. Am avut fericirea de a fi dintre aceștia și voi păstra neștearsă amintirea lecțiilor acestui profesor venerat care ne-a insuflat idealul național și aspirațiunile în a căror realizare avea o credință neștrămutată.

Om de știință și jurisconsult, în studierea diferitelor instituții de drept public, el urmărea adevărul istoric, triumful justiției și al principiilor de libertate și naționalitate.

În chestie de naționalism, Valerian Urșianu era ireductibil. De aceea îl vedem în toate ocaziunile intervenind cu energie pentru a lua apărarea sentimentului național ce nu suferea să fie jignit. Articolele publicate în coloanele acestei reviste în afacerea Zappa, în afacerea Bedmar,

în afacerea Hallier, în afacerea Collaro și altele, sunt monumente de erudițiune și patriotism.

Dar cea mai însemnată operă a sa e fără îndoială Cursul său de drept internațional, din care n'a apucat să dea la lumină decât un volum, boala neîngăduindu-i a termina imprimarea celui de al doilea.

Toți acei cari au cunoscut pe Valerian Urșianu, vor regreta mult pierderea acestui om de inimă, devotat științei și binelui public.

S. R.

S U M A R

Conservarea privilegiului vânzătorului de imobile de d-l Andrei Rădulescu, judecător la tribunalul Ilfov.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalla Curte de casațiune și justiție, secțiuni-unite:* Dem. Nădejde cu I. Duca, președinte Panait Ionescu, D. G. Taslăuanu, G. Flaișten T. Crivăț, Em. Anastasiu și Al. G. Hinna, consilieri.

Conservarea privilegiului vânzătorului de imobile.

— URMARE *) —

Se obiectează că vânzătorul ca parte nu poate invoca lipsa de transcripție față de cumpărător și față de un ayant-cause al acestuia, cum este noul achizitor.

Chiar socotind pe noul achizitor, din punct de vedere al transcripției, un ayant-cause al primului

*) Vezi *Dreptul*, No. 18 și 20 din Martie 1915.

cumpărător, el nu poate avea mai multe drepturi decât autorul lui, care a devenit proprietar față de vânzătorul original, dar nu față de terții, care avea o proprietate neconsolidată câtă vreme nu transcrisese actul său; așa fiind, nici subachizitorul, câtă vreme nu s'a transcris actul autorului său, nu poate fi socotit proprietar față de terții, cu toate că ar fi transcris titlul său; transcrierea acestui titlu nu i poate da ceea ce nu i-a dat autorul său; ea nu este decât o măsură de conservare a unor drepturi față de terții și nu adaugă nici o forță nouă drepturilor așa cum au fost câștigate ¹⁾.

Dacă vânzătorul nu poate invoca lipsa de transcripție fiind parte, cu ce drept cumpărătorul, care e parte, sau subachizitorul, care se socotește ayant-cause, poate invoca acea lipsă a transcripției, față de vânzător sau de un ayant-cause al lui când acesta ar exercita privilegiul prețului asupra imobilului vândut, cu toată transcrierea titlului subachizitorului?

De ce numai un ayant-cause al cumpărătorului să îndepărteze pe vânzătorul, care susține că nefiind transcris actul său de înstreinare, el nu-i desezlat de proprietate pe motiv că fiind parte nu poate invoca lipsa transcripției și de ce și vânzătorul nu i-ar răspunde la fel când voind să-și realizeze privilegiul s'ar opune că, lipsind transcrierea, privilegiul s'a pierdut în urma transcrierii noii achizițiuni?

Și dacă aceeași soluțiune se impune pentru ambele părți, anume că nici vânzătorul nici cumpărătorul sau un ayant-cause al lui nu poate invoca între ei lipsa transcripției, urmează că nimic nu poate să le schimbe situația lor între ei și față de terții decât transcripția actului de înstreinare dintre vânzător și cumpărător; numai această transcripție face ca vânzătorul să înceteze de a fi proprietar față de terții; orice alt act al unui ayant-cause al cumpărătorului nu va avea vreun efect pentru raporturile dintre părți. În definitiv, dacă subachizitorul este ayant-cause, nu poate invoca art. 723 pr. civ., în care se vorbește de terții.

Este însă subachizitorul un terțiu din punct de vedere al transcripției? În legea din Brumar și cea belgiană, prin terții s'a înțeles toți cei cari nu figu-

rează în act și care deci n'au cunoștință de el, fără a se mai pomeni ceva despre vreun interes, cum făcea codul civil (art. 941 ²⁾.

După legea franceză asupra transcripțiunii care a admis un sistem mai restrâns, pentru a fi terțiu, trebuie să fi câștigat asupra imobilului drepturi supuse publicității și să fi făcut public titlul său. Aceste drepturi pot deriva din contracte sau din lege. Pentru a cuprinde și pe cele din urmă, nu s'a mai întrebuințat formula legii din Brumar, care vorbea numai de cei care ar fi contractat cu vânzătorul ³⁾.

În legislația noastră, deși e deosebire între art. 1802 c. civ., care vorbește pur și simplu de al treilea, fără vre o altă restricțiune, 1295 c. civ. și 723 pr. civ., se admite pentru terțiu acelaș sens ca în Franța ⁴⁾.

Subachizitorul având drepturi dela primul cumpărător și pe care le-a dat publicității prin transcriere, este un terțiu în sensul arătat. El este un ayant-cause cu titlul particular al cumpărătorului întrucât deține dela acesta dreptul, dar din punctul de vedere al transcrierii este un terțiu. Dacă cumpărătorul ar revinde altuia imobilul și acela ar transcrie, primul subachizitor îl va îndepărta în baza art. 723 pr. civ.

Dacă este terțiu, va putea invoca art. 723 față de toată lumea și deci și de primul vânzător; iată — se va zice — că el a devenit definitiv proprietar și față de acesta, care astfel a încetat de a mai fi proprietar, fără transcriere, iată că ori în ce chip s'ar interpreta calitatea subachizitorului, primul vânzător tot a pierdut definitiv proprietatea; căci, sau este ayant-cause și atunci vânzătorul nu poate invoca față de el lipsa transcrierii, ori este terțiu și atunci îndepărtează pe vânzător în baza art. 723 pr. civ.

Cred însă că argumentele deduse din calitatea subachizitorului de ayant-cause sau terțiu nu pot avea multă importanță în cauză. Nu trebuie trecut cu vederea că transcripțiunea făcând opozabile actele față de terți are de scop să reguleze prioritatea între indivizi care dețin drepturile lor dela acelaș autor iar nu dela autori diferiți. Când vânzătorul ar vinde unui al doi-

2) Beltjens, o. c. VI art. 1 No. 114; Laurent XXIX, 165.

3) Planiol, I, 2615 și urm.

4) Dan Em. Codul de procedură civilă, el. II art. 723; Cpr. Alexandresco, X, 746, Nacu, III, 374 și urm.

1) Aubry & Rau, ed. IV, tom. II, p. 351 nota 99.

lea, al treilea, etc., spre a stabili cine este proprietar față de terți, s'a instituit formalitatea transcripțiunii și nicidecum pentru a stabili cine e proprietar când nouii achizitori n'ar fi cumpărat dela acelaș vânzător ci dela altul. Dacă s'ar admite că transcripțiunea a reglementat și situația celor care au dobândit dela diferiți autori, sa'r ajunge la rezultate dezastroase pentru proprietari. Deși Primus nu și-ar vinde imobilul, dar fiindcă Secundus ar cumpăra dela Tertius această avere și ș'ar transcrie titlul, Primus ar fi desbrăcat de proprietate, n'ar mai putea să constituie niciun drept real; iar dacă vinde și el lui Quartus, acestuia i s'ar opune transcripția actului lui Secundus. La așa ceva nu s'a putut gândi nimeni dintre cei ce au legiferat asupra transcripției.

Argumentele cu ayant-cause și terțiu au toată importanța când e vorba de un conflict între cei ce dețin drepturi dela acelaș autor. In problema de care ne ocupăm subachizitorul are ca autor pe primul cumpărător nu și pe primul vânzător, căci acesta față de terții, din lipsa transcrierii, n'a transmis nimic; conflictul este dar între două persoane cu autori deosibiți, deci nu mai poate fi vorba de prioritatea transcripțiunii.

Această interpretare se justifică și mai bine dacă presupunem că vânzătorul original a vândut imobilul și altui cumpărător, care a transcrie posterior transcrierii subachizitorului. Acest al doilea cumpărător are de autor pe vânzătorul original, iar subachizitorul pe primul cumpărător. Față de al doilea cumpărător subachizitorul nu poate opune cu succes transcrierea sa, fiindcă atâta timp cât nu există transcrierea unui act de înstrăinare din partea vânzătorului original acesta este încă proprietar în raport cu terții, între cari intră și al doilea cumpărător. Din contră, acesta în baza actului său transcrie va îndepărta pe primul cumpărător care n'a transcrie; amândoi sunt ayants-cause ai vânzătorului dar transcrierea a dat prioritate celui de al doilea. Dacă secundul cumpărător primează, din cauza transcrierii, pe primul cumpărător, care n'a transcrie, cum este posibil să nu primeze și pe cel ce a cumpărat dela acesta, pe subachizitor? Dacă achiziția sa în urma transcrierii este opozabilă erga omnes, de ce n'ar fi și subachizitorului, de ce s'ar face excep-

ție pentru acesta? Fiindcă el a transcrie? A transcrie strămutarea proprietății dela primul cumpărător nu dela vânzătorul original, și chestiunea este cum opui celui ce a cumpărat dela acesta o achizițiune făcută dela altă persoană care pentru terții nu era proprietară? Conflictul nu este între două persoane care au drepturi dela acelaș autor, ci dela autori diferiți. Subachizitorul nu va profita de transcrierea sa în raportul cu ayants-cause ai vânzătorului original decât dacă se va fi transcrie și actul autorului său, adică al primului cumpărător. Dacă aceasta este adevărat pentru reprezentanții vânzătorului, aceeași soluție este și în raportul cu vânzătorul.

Prin urmare vânzătorul, cu toată transcrierea subachizitorului, n'a încetat, față de terții, de a fi proprietar.

In sprijinul acestei interpretări se mai pot aduce și următoarele argumente: art. 722 pr. civ. prevede că se va transcrie „toate actele de înstrăinare...“ Dacă s'ar admite părerea contrară, ar însemna că actul intervenit între vânzător și primul cumpărător este scutit de transcriere numai fiindcă subachizitorul și-ar fi transcrie titlul său.

Apoi, în legislația noastră, trecerile în registre se fac pe numele persoanelor care conferă dreptul supus publicității, iar nu pe averea asupra căreia se conferă un asemenea drept. Noi n'avem cadastru, așa încât la parcelă să se poată găsi toate actele care s'ar fi transcrie sau înscris. In acest caz, cel puțin, terțul ar găsi că este o transcriere asupra imobilului în cestiune, fie că e dela cel în drept sau dela altul și s'ar opri dela operația ce vrea să facă. Astăzi însă când cercetările se fac pe numele persoanelor, el negăsind nimic la numele primului vânzător, de unde să știe că acest vânzător ar mai fi vândut altuia și acesta altuia care a transcrie? Ce siguranță ar mai prezenta formalitățile de publicitate dacă cu toate că a cercetat foarte atent registrele și n'a găsit nimic, s'ar pomeni că i se opune o transcripție făcută pe alt nume despre care n'avea absolut nici-o indicație? Și chiar de ar ști, legea (art. 723 pr. civ.) nu-i declară opozabil actul netranscrie dintre vânzător și primul cumpărător și deci n'are a se ocupa de el. S'a înființat prin art. 48 al legii judecătoriilor de ocoale un registru al proprietății, dar mențiunile

ce se fac în el au de scop nu să facă opozabile terțiilor mutațiunea sau sarcinile, ci de a individualiza pe cât e posibil pământul trecut acolo.

Art. 1820 c. civ. care vorbește numai de o înscriere zi cu zi în ordine numerică a actelor destinate a fi transcrise, fără a cere și o trecere pe numele persoanelor, trebuie pus în legătură cu regulamentul interior al tribunalelor și grefelor dela 31 Maiu 1909, care prin art. 112 aliniatul final, prevede ținerea unei table alfabetice și nominative de transcripțiuni la finele registrelor⁵⁾.

Pe lângă acestea am arătat că, după părerea contrară, se declară valabilă ipoteca pe care primul cumpărător ar fi constituit-o asupra imobilului deși nu și-ar fi transcris titlul, dar când va avea loc transcrierea privilegiul vânzătorului din cauza naturii sale va primă ipoteca.

Nu se prea vede justificarea acestei deosebiri între creditorul ipotecar și subachizitor. Și unul și altul dețin drepturi reale dela acelaș cumpărător care netranscriindu-și titlul n'a devenit proprietar față de terții. De ce subachizitorul ar îndepărta pe vânzătorul originar care ar vrea să-și conserve privilegiul prin transcripție și de ce creditorul ipotecar n'ar avea acelaș drept? Sau a încetat acel vânzător de a fi proprietar față de terții chiar fără transcriere, și atunci atât subachizitorul cât și creditorul ipotecar nu mai pot fi turburați întru nimic de el, sau n'a încetat și atunci până când nu s'a transcris cei ce au dobândit ceva dela primul cumpărător, sunt amenințați de vânzătorul originar care și-ar putea transcrie titlul pentru conservarea privilegiului, sau ar putea înstrăina altuia ori constitui noi sarcini asupra imobilului.

Se va susține că subachizitorul se bucură de o situație favorabilă din pricina transcrierii. Dar și creditorul ipotecar a îndeplinit formalitatea pe care i-o impune legea: a luat inscripțiune. Și transcrierea și înscrierea au acelaș scop: de a aduce la cunoștința terțiilor actele care constată anumite drepturi. Situația creditorului s'ar explica prin aceea că privilegiul vânzătorului prin natura lui primează ipoteca sau că are efect retroactiv. Chestiunea este însă tocmai aceasta, dacă există acest efect retroactiv în sistemul

admis de legea belgiană pentru conservarea privilegiului și pentru transmiterea proprietății, sistem de care am arătat că pare a se fi călăuzit și legiuitorul nostru? Dacă se admite că atât timp cât nu s'a transcris actul de înstrăinare al vânzătorului, proprietar față de terții e tot acesta, atunci nu poate fi vorba de exercițiul unui privilegiu din partea acestuia, fiindcă este încă proprietar, iar când a avut loc transcrierea a apărut și privilegiul, când s'a consolidat proprietatea asupra cumpărătorului și cu ea și sarcinile constituite de el s'a ivit și privilegiul; așa fiind nu se poate vorbi de efect retroactiv sau de primarea ipotecilor în acest sistem⁶⁾.

În orice caz partizanii teoriei contrare trebuie să admită sau că și ipoteca și înstrăinarea făcută de cumpărător anterior transcrierii actului său de achizițiune, sunt primare de privilegiul vânzătorului care se ivește prin transcrierea posterioară a actului de achizițiune sau că ambele au de efect că fac ineficace transcrierea arătată pentru conservarea privilegiului vânzătorului. Nu e logic a admite o soluție pentru ipotecă care ar fi primată de privilegiul vânzătorului și alta pentru înstrăinarea transcrisă, care nu numai că n'ar fi primată de acest privilegiu, dar ar avea de efect că ar dezbrăca pe vânzătorul originar de proprietate și l-ar împiedica să-și conserve și privilegiul.

Se poate întâmpla ca primul cumpărător deși n'a transcris să fi posedat un timp îndelungat și să aibă și prescripția, în urmă să fi vândut și subachizitorul să fi transcris numai titlul său. În acest caz vânzătorul originar mai poate pretinde că el este încă proprietar fiindcă nu s'a transcris actul său de înstrăinare? Iată dar — se va zice — că el a încetat de a fi proprietar și față de terții cu toate că nu s'a făcut transcrierea; iată că nu era absolut necesară acea formalitate, iată că subachizitorul a devenit deplin proprietar și față de vânzătorul prim, numai prin transcrierea titlului său.

Ca să apreciem valoarea acestui argument, nu trebuie perdut din vedere factorul nou, care intră în discuție: prescripțiunea, care e un mod de dobândire a proprietății exercitat în așa condițiuni încât se aduce la cunoștința terțiilor. Scopul transcripției a

5) Cas. s. I. Dec. 257 din 1912, «Curier judic.» No. 43 din 1912.

6) Laurent, XXX, 87.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECTIUNI-UNITE

Audiența dela 5 Februarie 1915

Președința d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Dem. Nădejde cu I. Duca, președinte, Panait Ionescu, D. G. Taslăuanu, G. Flaișlen, T. Crivăț, Em. Anastasiu și Al G. Hinna, consilieri.

ACȚIUNE RECURSORIE. — RĂSPUNDEREA JUDECĂTORILOR CĂTRE PRIGONITOARELE PĂRȚI. — CONSILIERII ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE. — DACA SE POATE INTENTA CONTRA LOR ACȚIUNEA RECURSORIE. — ART. 305 ȘI 309 PR. CIV. — ART. 59 ȘI 60 DIN LEGEA ORGANICĂ A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE.

ACȚIUNE RECURSORIE. — RĂSPUNDEREA JUDECĂTORILOR CĂTRE PRIGONITOARELE PĂRȚI. — JUDECAREA CONSILIERILOR ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE. — ART. 59 ȘI 60 DIN LEGEA ORGANICĂ A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE. — ART. 305 ȘI 309 PR. CIV.

1° Urmărirea judecătorilor de către prigonițoarele părți, pe temeiul art. 305 din procedura civilă, poate fi îndreptată și contra judecătorilor Curții de casație și chiar contra uneia din secțiunile sale, întrucât prin analogie cu cele regulate de legiuitor prin art. 309 pr. civ., instanța chemată să judece o asemenea acțiune, fiind secțiunile-unite ale Curții de casație, ea se va compune din celelalte două secțiuni ale sale, complectându-și numărul de 21 judecători, pentru a putea ține ședință cu judecătorii dela Curțile de apel din țară, trași la sorț în conformitate cu prescripțiile art. 59 și 60 din legea organică a Inaltei instanțe.

2° În toate cazurile pentru constituirea regulată a secțiunilor-unite cu competența de a judeca o acțiune îndreptată contra unor consilieri sau a complectului unei secțiuni a Inaltei Curți, pe baza art. 305 pr. civ., trebuie observat ca numărul judecătorilor Curții de casație care intră în compunerea complectului legal de douăzeci și unu judecători, să fie preponderent, căci într'altfel instanța de judecată prin complectarea cu consilieri dela Curțile de apel și-ar perde caracterul ei de Curte de casație și s'ar ajunge la rezultatul că judecătorii Curții de casație să fie judecați nu de Curtea de casație, ci în realitate de Curtea

fost atins prin stăpânirea exercitată în timpul și condițiunile legii. Proprietarul a încetat de a mai fi socotit astfel nu din pricina transcripției, ci pentru că nu s'a mai manifestat în fața terților în această calitate și pentru că legea a limitat timpul până când el putea interveni. Chiar când el n'ar fi înstreinat niciodată imobilul, dacă posesorul l'a stăpânit 30 ani în condițiunile legii va înceta de a fi proprietar. Nimeni în asemenea situație nu va susține că n'a încetat de a fi proprietar, fiindcă n'a avut loc transcrierea actului de înstreinare 7),

Deci lipsa transcrierii are de efect că vânzătorul este socotit față de terții ca proprietar atât timp cât achizitorul sau subachizitorii nu au și prescripția.

Problema de care ne-am ocupat se referă numai la cazul când n'a intervenit prescripția.

Din cele expuse până aci socotesc că rezultă pe deplin că vânzătorul unui imobil nu încetează față terții de a fi proprietar cât timp nu s'a transcris actul prin care el a vândut imobilul; orice transcriere a actelor de înstreinare intervenite între cel ce a cumpărat dela dânsul și alte persoane, nu'l poate desbrăca de calitatea de proprietar, și nu'l poate împedica de ași transcrie actul său spre ași conserva privilegiul. Câtă vreme n'a avut loc transcrierea actului său de înstreinare, el este încă proprietar față cu terții, iar când s'a făcut transcrierea a pierdut calitatea de proprietar dar a apărut pentru terții privilegiul, așa că drepturile sale sunt apărate.

Prin urmare, la întrebarea pusă și care a reclamat o dezvoltare poate prea mare în raport cu subiectul articolului, răspunsul este că înstreinarea imobilului de către cumpărătorul care nu și-a transcris titlul său și transcrierea noului act de înstreinare nu este o piedică pentru ca primul vânzător săși transcrie actul de vânzare care constată privilegiul său 8).

Andrei Rădulescu

Judec. trib. Ilfov

(Va urma)

7) În sensul nostru, C. Apel București I Dec. 172 din 1912 în majoritate „Dreptul” 1913, No. 8.

8) Cpr. Nacu, op. cit., III, 384, Alexandresco, X, 523-524.

de apel, ceea ce ar fi în contra regulii stabilită de legiuitor că judecătorii Curții de casație trebuie să fie judecați de însăși Curtea de casație în secțiuni-unite.

No. 4. — Respînsă ca neîntemeiată acțiunea recursorie făcută de Dem. Nădejde contra d-lor: I. Duca președinte, Panait Ionescu, D. G. Taslăuanu, G. Flaișten, T. Crivăț, Em. Anastasiu și Al. G. Hinna, consilieri, condamnând pe reclamant la 400 lei amendă către fisc.

S'a ascultat: d-l Procuror-general care a cerut d-lui prim-președinte să întrebe pe reclamant ce acțiune a înțeles a face: o acțiune recursorie civilă sau o acțiune penală, întru cât prin cererea introductivă, reclamantul nu precizează natura acțiunii sale.

Reclamantul fiind întrebat de d-l prim-președinte, arată că acțiunea ce a introdus este o acțiune de răspundere civilă a judecătorilor pe temeiul art. 305 și urm. pr. civ.

D-l procuror-general, în urma acestor explicațiuni, cere ca, întru cât reclamantul nu conchide la nici o despăgubire prin cererea sa și întrucât nu poate fi acțiune fără interes, să se declare neadmisibilă acțiunea.

Reclamantul, în urma deslușirilor ce i s'au dat de d-l prim-președinte asupra acestei chestiuni, declară că cere un leu ca despăgubire.

Stabilindu-se astfel natura acțiunii.

D-l procuror-general ridică excepțiunea de inadmisibilitate a acțiunii, motivând că: a) art. 305-315 din procedura codului civil, care se ocupă de acțiunea în răspundere a judecătorilor către prigonitoarele părți și o reglementează, nu prevede și deci nu acordă această acțiune și în contra judecătorilor Inaltei Curți de casație; b) instanța competentă organizată de legiuitor ca să judece o asemenea acțiune, este instanța imediat superioară acelei din care fac parte judecătorii chemați la răspundere, și cum nu există instanță judecătorească superioară Curții de casație, este evident că legiuitorul n'a deschis acțiunea în răspundere prevăzută de art. 305 din procedura civilă, în contra judecătorilor Curții de casație, căci, dacă ar fi admis-o ar fi organizat și instanța competentă ca să o judece, ceea ce n'a făcut.

D-l Nădejde arată că judecătorii Curții de casație nu se pot sustrage dela răspundere pentru motivul că o asemenea imunitate nu este înscrisă în lege. De altfel prin art. 305 din procedura civilă, prevăzând urmărirea în contra judecătorilor de Curți și legiuitorul neindicând categoric că este vorba numai de judecătorii Curților de apel, urmărirea trebuie întinsă și în contra judecătorilor Curții de casație.

Curtea deliberând,

Asupra excepțiunii de inadmisibilitate a acțiunii:

Având în vedere că în susținerea cererei de a se

declara inadmisibilă acțiunea, d-l Procuror-general invoacă:

a) Art. 308 și 309 de sub capitolul XVIII din procedura codului civil, privitor la răspunderea judecătorilor către prigonitoarele părți, se ocupă numai de urmărirea judecătorilor dela instanțele de fond de toate gradele, regulând și instanțele competente a judeca asemenea acțiuni; că, în aceste articole și nici în altele de sub capitolul sus indicat nu se prevede nimic relativ la urmărirea judecătorilor Curții de casație și nici nu s'a organizat în privința lor instanța care să-i judece, de unde urmează, conchide d-l procuror-general, că judecătorii Curții de casație nu pot fi urmăriți pe temeiul dispozițiilor de sub capitolul XVII din procedura codului civil.

b) Este adevărat că se admite în doctrina și jurisprudența franceză că și judecătorii Curții de casație pot fi chemați la răspundere de prigonitoarele părți, dar dacă adoptăm această doctrină și jurisprudență trebuie să o facem cu mărghinirea admisă în Franța, adică că, o asemenea acțiune se poate îndrepta numai individual în contra judecătorilor iar nu în mod colectiv în contra întregii Curți de casație, sau în contra complectului de judecată a unei secțiuni a Curții de casație, cum este cazul de față, căci într'un asemenea caz nu există instanță care să judece acțiunea, Curtea supremă neputând să judece o acțiune pornită în contra ei însăși.

Considerând că atât din intitulatul capitolului XVII din procedura codului civil: «Răspunderea judecătorilor către prigonitoarele părți», cât și din textul art. 305, de sub acel capitol: «Judecătorii se pot urmări...» rezultă că întrebuițând cuvântul de judecător, care este generic, legiuitorul a voit să arate că urmărirea pe care o autoriză nu se mărghinește la anumiți magistrați, ci că o asemenea urmărirea se poate îndrepta în contra tuturor persoanelor însărcinate cu distribuirea justiției, și deci și în contra membrilor Curții de casație;

Considerând că și textul art. 309, din procedura codului civil: «urmărirea în contra judecătorilor de Curți se va face deadreptul la Curtea de casație» pe lângă că mai învederează că o asemenea acțiune se poate îndrepta și în contra membrilor Curții de casație, indică ca instanță de judecată pe chiar Curtea de casație în complectul ei de judecată, adică pe secțiunile-unite ale acestei Inalte instanțe;

Că, în adevăr, cunoscând controversa din Franța asupra cesiunii dacă urmărirea în contra judecătorilor de către prigonitoarele părți se poate îndrepta și în contra membrilor Curții de casație, legiuitorul nostru cu deosebire de cel francez dela care a împrumutat această materie a procedurii civile, nu se ocupă în art. 309, numai de judecătorii Curții de apel, cum

regulează articolul corespondent 509 din procedura franceză, ci voind să înlăture orice controversă în această privință, legiuitorul nostru se ocupă în art. 309 din procedura civilă de urmărirea îndreptată în contra judecătorilor Curților în general, dispozițiune care învederat că coprinde și pe membrii Curții de casație, căci dacă ar fi înțeles să excludă dela urmărire pe acești magistrați n'ar fi avut decât să traducă fără nici o modificare textul art. 509 din procedura franceză care vorbește de judecătorii Curților de apel;

Considerând că în favoarea soluțiunii că pe temeiul art. 305 din procedura civilă se poate îndrepta o urmărire și în contra membrilor Curții de casație, vine și împrejurarea că în Franța, deși textul art. 509 din procedura civilă franceză prevede numai urmărirea îndreptată în contra judecătorilor Curților de apel, se admite totuși, aproape în mod constant de doctrina și jurisprudența franceză că o asemenea urmărire poate fi îndreptată și în contra membrilor Curței de casație;

Considerând că din cele stabilite mai sus rezultă în mod neîndoios că urmărirea judecătorilor de către prigonitoarele părți, pe temeiul art. 305, din procedura civilă, poate fi îndreptată și în contra judecătorilor Curții de casație, și chiar în contra uneia din secțiunile sale, întru cât prin analogie cu cele regulate de legiuitor prin art. 309 din procedura civilă, instanța chemată să judece o asemenea acțiune fiind secțiunile-unite ale Curții de casație, ea se va compune din celelalte două secțiuni ale sale, complecându-și numărul de douăzeci și unu judecători, pentru a putea ține ședință, cu judecătorii dela Curțile de apel din țară trași la sort în conformitate cu prescripțiile art. 59 și 60 din legea organică a Inaltei instanțe;

Că, în toate cazurile pentru constituirea regulată a secțiunilor-unite cu competența de a judeca o asemenea acțiune, trebuie observat că numărul judecătorilor Curții de casație, care intră în compunerea complexului legal de douăzeci și unu judecători să fie preponderent, căci într'altfel instanța de judecată s'ar perde caracterul ei de Curte de casație și s'ar ajunge la rezultatul ca judecătorii Curții de casație să fie judecați nu de Curtea de casație ci în realitate de Curtea de apel, ceace ar fi în contra regulii stabilite de legiuitor în această materie; că judecătorii Curții de casație trebuie să fie judecați de însăși Curtea de casație în secțiuni-unite;

Considerând că desigur o asemenea acțiune, dacă s'ar îndrepta în contra Curții de casație, ar trebui declarată inadmisibilă, căci nu există instanță care ar fi competentă să o judece; că legiuitorul n'a putut să-și închipuească că cea mai înaltă instanță, însărcinată tocmai să facă să se respecte legile, ar putea în complectul ei să cadă sub aplicațiunea art. 305 din procedura civilă, pentru ca să se fi gândit ca să organizeze instanța care să judece o asemenea acțiune; că de altfel trebuind să prevadă în organizarea judecătorească o instanță superioară tuturor instanțelor, era logic ca o asemenea instanță să nu fie supusă nici unei jurisdicțiuni;

Considerând că, în speță, ne găsim în fața unei acțiuni îndreptate pe temeiul art. 305 din procedura civilă în contra a șapte domni consilieri ai acestei Inalte Curți cari fac parte din complectul secțiunii a III-a; că, într'un asemenea caz, putându-se constitui instanța de judecată, secțiunile-unite ale Curții, din d-l prim-prezident, din cei optsprezece domni consilieri cari compun secțiunea I și a II-a a Curții și din cei doi domni consilieri ai secțiunii a III-a, în contra cărora n'a fost îndreptată această acțiune, trebuie a se proceda la judecarea afacerii;

Pentru aceste motive, respinge incidentul;

După aceasta s'au ascultat; reclamantul Dem. Nădejde în desvoltarea acțiunii și d-l procuror-general Sc. Popescu în combaterea ei, cerând a se aplica reclamantului amenda prevăzută de art. 315, din procedura civilă.

Curtea, deliberând, asupra acțiunii intentată de Dem. Nădejde în contra d-lor: I. Duca, președinte, Panait Ionescu, D. G. Tăslăuanu, G. Flaișlen, T. Crivăț, Em. Anastasiu și Al. Hinna, consilieri la această Inaltă Curte secțiunea III-a;

Având în vedere că atât prin petiția de intentare a acțiunii, cât mai cu seamă din explicațiile date în ședință de reclamant asupra naturei acestei acțiuni, rezultă că reclamantul a înțeles să intenteze acțiunea recursorie prevăzută și organizată de art. 305, și următorii din procedura civilă;

Având în vedere că în susținerea acțiunii sale reclamantul a invocat că numiții domni magistrați cu ocazia judecării cererei de revizuire ce făcuse contra deciziei No. 189 din 1914, considerând dosarul ministerului instrucțiunii publice pe care-l invocase ca act nou în susținerea cererei de revizuire, că

l'ar fi avut în vedere când au pronunțat decizia atacată cu revizuire, pe când în realitate nu-l avusese în vedere, au denaturat astfel cu viclenie împrejurările și chiar substanța aceluși dosar pentru ca să pronunțe decizia No. 367 din 24 Noembrie 1914, prin care i-au respins ca nefondată cererea de revizuire.

Și că aceiași domni magistrați complică această infracțiune a lor și cu o imputare calomnioasă ce i-au făcut, care fiind cuprinsă într-o decizie emanată de la instanța supremă, poate servi ca „dovadă legiuită” și trage după sine pedeapsa corecțională, săvârșind astfel o injurie și calomnie la adresa sa.

Având în vedere că din cele expuse de reclamant precum și din deciziile secțiunii a III-a a acestei Inalte Curți și din actele pe care le-a prezentat și de care s'a servit în instanță pentru dovedirea acțiunii sale, rezultă ca fapte ale procesului:

Că, Dem. Nădejde a făcut recurs la secțiunea III-a a acestei Inalte Curți, potrivit art 5, § 3, litera f din legea sa organică, cerând să fie invitat ministrul instrucțiunii publice să anuleze decretul No. 6054 și 6040 din anul 1913, privitoare la numirea d-lui I. Rădulescu-Pogoneanu ca profesor-agregat la catedra de etică, estetică și sociologie de la Facultatea de litere din București și să respecte dreptul recurentului d'a fi numit la acea catedră pe baza concursului ținut în 1911, și a recomandății făcută în persoana sa de către comisia examinatoare în conformitate cu dispozițiile legii învățământului superior, iar în subsidiar să se declare vacantă catedra și să se țină concurs pentru ocuparea ei;

Că, secțiunea a III-a a acestei Inalte Curți, trebuind pentru judecarea recursului să cerceteze dacă prin actul administrativ de autoritate a numirii d-lui Rădulescu-Pogoneanu la catedra sus arătată, ministrul a adus, cu călcarea legii vr'o vătămare drepturilor recurentului, a constatat din actele aflate în dosarul ministerului relativ la ocuparea catedrei, din debateri și din concluziile scrise ale părților, că ministrul anulând lucrările primului concurs la care luase parte și recurentul, nu a săvârșit nici o călcare de lege, ci a făcut din contră o justă aplicare a dispozițiilor art 22 și 69 din regulamentul de aplicare al legii învățământului superior; iar, în ce privește ilegalitatea numirii d-lui Pogoneanu, Curtea, văzând că din dosarul ministerului rezultă că recurentul n'a

figurat printre candidații celui d-al doilea concurs, de oarece cererea sa de a fi înscris printre concurenți fusese făcută după expirarea termenului în care trebuia făcută, l'a declarat fără calitate de a discuta legalitatea numirii d-lui Pogoneanu, și în consecință, i-a respins recursul că neîntemeiat prin decizia No. 189 din 1914;

Că, recurentul făcând cerere de revizuire în contra acestei deciziuni, secția III, a acestei Inalte Curți, i-a respins-o în fond prin decizia No. 326 din 1914 motivând că recurentul n'a justificat că actele care au servit de bază deciziunii atacată cu revizuire și arătate de dânsul a fi false, au fost declarate ca atare prin vr'o hotărâre judecătorească conform art. 290, al. 2 pr. civ., și nici că s'ar fi descoperit acte noi de natură a fi putut să schimbe soluțiunea pricinii. Și în adevăr, dosarul indicat de recurent că ar conține actele noi invocate, între care figurează petiția sa de înscriere la al doilea concurs, se constată a fi însuși dosarul cuprinzător de actele pe care le avusese în vedere acea Curte și pe care își întemeiează decizia atacată cu revizuire;

Având în vedere art. 305 din procedura civilă;

Considerând că acest articol prevede că judecătorii se pot urmări, dacă se pretinde că în timpul cercetării sau judecării pricinii au lucrat cu viclesug..., adică că ar fi judecat în contra dreptății din ură sau favoare pentru una din părți;

Considerând că faptele alegate de Dem. Nădejde, în sprijinul acțiunii sale, atât prin petiția de intențare a acțiunii cât și în desvoltarea acțiunii făcută oral în ședință, nu aduc nici o dovadă, fie măcar o presumpțiune de vr'o favoare sau inimizitate pentru sau contra părților în proces din partea magistraților urmăriți;

Că nu se poate vedea deci, în cazul de față, de cât o acțiune precipitată din partea lui Dem. Nădejde, având credința că prin această cale ar putea obține revocarea deciziunilor înscrinate pronunțate de magistrații chemați la răspundere, după cum de altfel a și declarat în ședință în cursul expunerii acțiunii sale;

Considerând că tot atât de nedovedit este și cel de al doilea sprijin al acestei acțiuni, întrucât reclamantul nu numai că nu l-a dovedit dar nici în petiția de intențare a acțiunii, nici în desvoltările orale făcute la audiență n'a articulat cel puțin în ce consistă imputarea calomnioasă ce i s'ar fi făcut de către judecătorii urmăriți; că, în tot cazul, pe un asemenea sprijin, chiar dacă ar fi dovedit, nu se poate întemeia acțiunea de față căci nu face parte din abaterile care deschid urmărirea judecătorilor prevăzută de art. 305 din procedura civilă;

Având în vedere art. 315 din procedura civilă, care supune la amendă pe cel care a intențat pe baza art. 305 o acțiune neîntemeiată în contra judecătorilor și aprecind, Curtea fixează la 400 lei această amendă;

Pentru aceste motive, respinge.